

VEDTAK I TVISTELØSNINGSNEMNDA

Tvisteløsningsnemnda fattet vedtak nr 17/08 tirsdag den 08.04.08. Møtet ble avholdt i Arbeidstilsynets lokaler i Lillestrøm, Torget 5.

Ved behandlingen av saken var tvisteløsningsnemnda sammensatt slik:

Faste medlemmer

Henning Harborg, leder (vara for Hanne Inger Bjurstrøm)
Tor Brustad, NHO (vara for Elisabeth Lea Strøm)
Haakon Skaug, LO (vara for Karl Inge Rotmo)

Særskilt oppnevnte medlemmer

Børge Benum, KS
Aili Vatvedt, KFO

Saken gjelder

Tvist om rett til redusert arbeidstid etter arbeidsmiljøloven § 10-2 fjerde ledd

Arbeidstaker

A

Arbeidsgiver

B

Det ble truffet slikt

vedtak:

Saksforhold

A er ansatt som fengselsbetjent ved B, hvor han arbeider i turnus. A har delt foreldreansvar for sitt barn, og han har behov for redusert arbeidstid for å følge barnet til barnehage/skole om morgenen.

Arbeidsgiver har i en periode akseptert at han kommer cirka 30 minutter for sent til vaktene som starter 06.50, uten at det foreligger noe skriftlig vedtak om dette, eller at arbeidsavtalen hans er endret. Etter et møte med fengselets personalinspektør den 28.11.07 søkte A om å fortsette med denne arbeidstidsordningen i form av redusert arbeidstid, jf. brev datert den 30.11.07.

Saken ble drøftet i tilsetningsrådet ved B den 13.12.07, hvor det ble gjort vedtak om at A bør få tilbud om tilrettelagt turnus for aleneforsørgere med små barn. Fengselet innførte en

turnusordning fra 07.01.08, som er særlig beregnet for småbarnsforeldre. Alle vaktene i denne ordningen starter kl 07.45. Tilsettingsrådet mente også at A alternativt kunne tilbys å fortsette i sin nåværende turnus, men at han gis redusert tjeneste i form av uttak av hele dagsverk.

Tilsettingsrådet behandlet søknaden om redusert arbeidstid 13.12.07. Vedtaket ble lagt i A postkasse på arbeidsplassen. Han hadde tjenestefri og ble derfor kjent med vedtaket først 22.12.07. A påklaget avslaget til tilsettingsrådet og Tvisteløsningsnemnda 17.01.08.

Tilsettingsrådet vurderte klagen hans på nytt, og i brev datert den 27.01.08 fikk A beskjed om at tidligere vedtak i tilsettingsrådet ikke er gjenstand for anke, men at saken ble diskutert på nytt uten at man kom frem til et annet resultat.

Overfor nemnda har begge parter fått anledning til å komme med utfyllende merknader i saken. Det vises i denne forbindelse til brev fra B av 31.01.08, 28.02.08 og 14.03.08, samt brev fra A datert 17.01.08 (mottatt 14.02.08) og brev av 26.02.08.

Arbeidstakers anførsler

A hevder at saken er rettidig fremmet. A mener at vedtaket burde ha blitt sendt hjem til hans privatadresse, og at når det ikke skjedde, kunne ikke fristen for å fremme sak for nemnda begynne å løpe før han faktisk ble kjent med vedtaket 22.12.07. Fristen er derfor overholdt.

A mener at han har krav på redusert arbeidstid i form av at han kan komme 30 minutter senere på formiddagsvaktene, og anfører i det vesentligste at arbeidsgiver bør legge forholdene til rette for ham, slik at han kan komme 30 minutter for sent til sin vakt om morgenen.

Begrunnelsen for dette er som følger:

Arbeidsgiver har fra 01.12.05 til november 2007 akseptert denne løsningen, og mener at det vil være urimelig overfor ham om han ikke kan fortsette denne ordningen i 2 år til, da hans barn etter dette ikke lengre vil ha behov for å følges til skolen.

A mener at denne ordningen heller ikke utgjør noen ekstra belastning for hans kolleger, da han på et senere tidspunkt kan ta igjen de arbeidsoppgavene han ikke får utført om morgenen. Han anfører også at bemanningen reduseres tilsvarende et kvarter etter at han ville ankomme avdelingen, og at ordningen derfor er praktisk gjennomførbar.

A mener årsaken til avslaget er at arbeidsgiver er redd flere vil søke om samme ordning som ham.

Den foreslåtte turnusen vil, på grunn av helgevaktene, vanskeliggjøre hans muligheter til å ha et sosialt liv utenfor jobben. I tillegg vil den gjøre arbeidsdagene hans meningsløse, da han ikke vil kunne arbeide med innsatte på den måten han har arbeidet de siste 18 årene.

Arbeidsgivers anførsler

B fastholder avslaget på søknaden om redusert arbeidstid, og anfører i det vesentligste:

Arbeidsgiver finner det vanskelig fortsatt å imøtekomme ønsket om sen oppmøte på dagtid i A vanlige turnus da arbeidsoppgavene er "stramme", og det vil få konsekvenser for andre kolleger dersom en eller flere får anledning til en slik ordning. Fengselet har derfor som policy at tilsatte i turnustjeneste får anledning til å søke deltidstjeneste gjennom reduksjon i hele vakter. Det er da en reell mulighet for å skaffe vikarer til disse vaktene.

Arbeidsgiver anfører at tvisten ikke dreier seg om retten til redusert arbeidstid, men om fordelingen av denne. De mener at de har lagt til rette for A behov for senere oppmøte ved å utarbeide en egen turnusplan for småbarnsforeldre, hvoretter oppmøtetiden er 07.45. B har tilbudt A denne turnusen, men han har takket nei til denne.

Grunnet fengselets økonomiske situasjon er anstaltens bemanning skåret vesentlig ned i forhold til de oppgavene de er pålagt å utføre og i forhold til å ivareta tilstrekkelig sikkerhet. Morgenrutinene på posten A etter eget ønske tjenestegjør på, åpner ikke for senere oppmøtetiden enn kl. 06.50.

Tvisteløsningsnemndas merknader

Arbeidsmiljøloven § 10-13 fastsetter at tvist om redusert arbeidstid avgjøres av tvisteløsningsnemnda. Frist for å bringe saken inn for tvisteløsningsnemnda er fire uker etter at arbeidsgiver avslø krav fra arbeidstaker, jf forskrift om tvisteløsningsnemnd etter arbeidsmiljøloven § 3 tredje ledd.

Tilsettingsrådet fattet 13.12.07 vedtak om at A ikke kunne innvilges reduserte dagsverk, men at han kunne tilbys annen tilrettelagt turnus eller uttak av hele vakter i nåværende turnus. Vedtaket ble deretter lagt i A posthylle på arbeidsplassen. A hadde tjenestefri og ble først kjent med vedtaket 22.12.07, hvoretter saken ble brakt inn for tvisteløsningsnemnda ved arbeidstakers brev av 17.01.08.

Etter nemndas oppfatning kan ikke fireukersfristen begynne å løpe før avslag har kommet frem til arbeidstaker. Dette er også forvaltningslovens løsning for så vidt gjelder klager. Det er naturlig å se hen til disse reglene, selv om de ikke kommer direkte til anvendelse på saksfremlegg til nemnda. Når arbeidsgiver i dette tilfellet valgte å benytte arbeidstakers posthylle på arbeidsplassen, kan ikke vedtaket etter nemndas oppfatning anses å ha kommet frem før arbeidstaker skulle på jobb igjen. Arbeidsgiver kan da ikke ha regnet med at vedtaket kom frem til ham før han var satt opp på vakt igjen den 22.12.07.

Nemnda har etter dette kommet til at tidspunktet for mottak av avslaget gjelder som utgangspunkt for fristberegningen. I sak 32/07 konkluderte nemnda med at fristen løper fra arbeidsgivers brev blir lagt i arbeidstakers postkasse ved vanlig postforsendelse. Dette skiller seg fra denne saken ved at avslaget ble lagt i arbeidstakers posthylle på arbeidsstedet.

Nemnda må etter dette ta stilling til om arbeidstaker har krav på redusert arbeidstid i form av reduserte vakter.

Arbeidsmiljøloven § 10-2 fjerde ledd fastsetter at arbeidstaker som av helsemessige, sosiale eller andre vektige velferdsgrunner har behov for å få redusert sin arbeidstid, har rett til dette dersom arbeidstidsreduksjonen kan gjennomføres uten vesentlig ulempe for virksomheten. Alternativet *andre vektige velferdsgrunner* tar i første rekke sikte på å imøtekomme foreldres ønske om mer tid til samvær med små barn eller behov som følge av problemer med å skaffe barnepass i arbeidstiden. Av forarbeidene til tidligere arbeidsmiljølov § 46A, Ot. Prp. Nr. 3 (1982-1983), fremgår at det ved vurderingen må foretas en avveining mellom arbeidsgivers og arbeidstakers interesser. Lovens forarbeider gir ellers anvisning på en konkret og skjønnsmessig vurdering av hvilke ulemper som kan påberopes fra arbeidsgivers side.

Nemnda vil bemerke at A i utgangspunktet må ha rett til redusert arbeidstid på bakgrunn av at han har behov for å følge sin datter til skole før han kommer på arbeid. Dette spørsmålet er ikke omtvistet. Arbeidsgiver har prinsipalt tilbudt A en ny, full turnus med start tidligst

klokken 07.45, og alternativt tilbudt A å opprettholde nåværende turnus med reduksjon i form av hele vakter som starter kl. 06.50. A er imidlertid ikke fornøyd med noen av disse løsningene, og ønsker i stedet å opprettholde ordningen hvoretter han starter en halvtime for sent på vakter som begynner kl. 06.50. Tvisten står derfor om hvorvidt A har krav på at reduksjonen av arbeidstiden gjennomføres ved at han kan komme 30 minutter for sent til disse vaktene.

Etter nemndas oppfatning innebærer ikke retten til redusert arbeidstid en ubetinget rett for arbeidstaker til å bestemme hvordan arbeidstidsreduksjonen skal gjennomføres. I samsvar med lovforarbeidene og foreliggende praksis på dette området, legger nemnda til grunn at også dette vil bero på en interesseavveining og en konkret skjønnsmessig vurdering av hvorvidt arbeidstakers ønske kan gjennomføres uten vesentlig ulempe for arbeidsgiver.

Nemnda har kommet til at det er en vesentlig ulempe at A kommer en halvtime for sent om morgenen. Arbeidsgiver har redegjort for at det ikke er mulig å redusere den oppsatte bemanningen på dette tidspunktet av hensyn til sikkerhet, arbeidsoppgaver og de øvrige ansatte. Nemnda har lagt denne beskrivelsen til grunn.

Det er også lagt vekt på at A er tilbudt en annen ordning som ivaretar behovet hans slik det er angitt i søknaden. Arbeidsgivers interesser veier derfor tyngre enn A behov for å få redusere vaktene sine på den måten han selv ønsker. Nemnda vil også bemerke at arbeidsgiver har hatt en ryddig saksbehandling, og at det er positivt at arbeidsgiver har etablert en egen turnusordning som gjør det mulig for flere småbarnsforeldre å få tilrettelagt sin arbeidstid ut fra sine behov.

Nemnda har etter det ovennevnte kommet til at A ikke har krav på redusert arbeidstid i form av å komme 30 minutter senere enkelte dager.

Konklusjon

Arbeidstaker gis ikke medhold.

Tvisteløsningsnemnda

Henning Harborg
leder

Lillestrøm, 22.05.08.

Til orientering:

Tvist om rett til redusert arbeidstid kan bringes inn for domstolene etter at tvisteløsningsnemndas avgjørelse foreligger, jf arbeidsmiljøloven § 17-2 andre ledd. Nemndas konklusjon står ved lag mens saken er til behandling ved domstolene. Dersom dette vil virke urimelig, kan retten etter krav fra en av partene fastsette en annen midlertidig ordning.

Fristen for å bringe tvisten inn for domstolene er åtte uker regnet fra det tidspunkt tvisteløsningsnemndas avgjørelse foreligger, jf arbeidsmiljøloven § 17-2 tredje ledd.